

ABSTRACT

The difference between Turkish and Bosnian language is obvious at all linguistic levels, and the category of passive voice is not an exception. This paper deals with morphological and syntactical-semantic characteristics, differences and similarities within the passive category in Turkish and Bosnian language. The paper consists of three parts, and the first unit involve the morphological structure of passive voice in Turkish and Bosnian language. In this part of the research, the characteristics, differences and similarities within the passive constructions in these two languages are analyzed. The second part analyzes passive sentences, and the manner of translating passive in Turkish with explicitly defined general agent, as well as examples of passive where general agent is implicitly pointed to, but is completely anonymized. The third part of research deals with Turkish noun sentences with predicates var and yok, which open up space for grammatical subject with the role of patient, and their translational equivalents in Bosnian language are analyzed. It will also attempt to offer translational equivalents of passive constructions in Turkish. Two methods were employed in the research: analytical-descriptive method in the introductory part and contrastive method in elaboration.

“GEBERMEK” FİİLİ NEREDEN GELİYOR

Serkan ŞEN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun / Türkiye

Anahtar Kelimeler: Gebermek, gebe, köken bilgisi, Eski Türkçe, Türkiye Türkçesi.

ÖZET

Türkiye Türkçesinde, sevilmeyen insanlar ile değer verilmeyen hayvanların ölümünü anlatan gebermek fiilinin oluşumu hakkında değişik görüşler öne sürülmüştür. Bu görüşler iki noktada yoğunlaşmaktadır. İlki, geber-'in “şişkin, kabarık; hamile” manasındaki kébe / kebe ~ gebe sözünden geldiğidir. İkinci görüş ise sözcüğün kabar- fiilinin ikili biçimi olduğudur. Bildirimizde sözcüğün türeyişi üzerinde duran araştırmacıların yaklaşımları zikredildikten

sonra bunların eleştirileri yapılacaktır. Eski Türkçede kéber- ~ képer- fiilini ölüm haliyle ilgili olarak değişik metinlerde tanıklamak mümkünken kébe sözcüğüne hiç rastlanılmamasına dikkat çekilecektir. Türev (képer-), defalarca tespit edilebilirken tabana (kébe-) ancak XIV. yüzyıldan sonra rastlanılmasının gelişki olduğu ifade edilecektir. képer- > geber- fiilini Eski Türkçede saymaca olarak nitelendirebileceğimiz képe ~ kébe sözü yerine kęp “biçim, tarz” köküne götürebileceğimiz dile getirilecektir. kęp “biçim, tarz” kökü ile kébermek türevi arasındaki ilişkide kęp+er- şeklinde bir genişlemenin söz konusu olduğu vurgulanacaktır. Anlam boyutunda ise “(bilinenin dışında) bir biçim almak” ile bedenın şişmesinin kastedildiği ifade edilecektir. kęp’in Eski Türkçede kapalı e (é) ile uzun ünlülü oluşunun geber- fiiline taban teşkil etmesini imkân sağladığı eldeki bulgularla desteklenecektir. Anlam geçişlerini göstermek üzere örnek bağlamlardan olabildiğince yararlanılacaktır.

WHERE DOES THE VERB “GEBER-” COME FROM

Key words: To die, pregnant, etymology, Old Turkish, Turkey Turkish.

ABSTRACT

There are different opinions about formation of “geber-” verb that is described unloveble people and animals’ death in Turkey Turkish. These opinions focus on two points. First opinion is that geber- “to die” comes from kébe / kebe ~ gebe “swollen, puffy, pregnant”. Second opinion is that geber is kabarcık-verb’s binary format. In this paper, after it will be mentioned opinions of researchers that research this word’s etymology, it will be criticized them. It will be pointed it’s possible to prove that in Old Turkish kéber- ~ képer- is about death case in different texts, it is not encountered kébe. It will be referred to the contradiction that although derivative (képer-) can be determined recurrently, base (kébe-) was seen only after XIV. century. It will be mentioned that képer- > geber- can be come from kęp “style, form” base not from képe ~ kébe that can be described as a conventional in Old Turkish. It will be underlined there is opening like kęp+er- in relationship with base of kęp “style, form” and derivative of kébermek. In the meaning dimension, it will be expressed that “(known outside) get a form” means that swelling of the body. It will be supported that kęp is base of geber- because of there are closed vowel e (é) and long vowel in kęp in Old Turkish by available evidence. It

will be utilized for showing meaning semantic changes by context examples as much as possible.

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ORTAK YÖNTEM YA DA YÖNTEMLERİN ARAYIŞINDA KARŞILAŞILAN ENGELLER ÜZERİNE

Mustafa ÇETİN
İpek Üniversitesi, Ankara / Türkiy

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, yöntem sorunu, yabancı dil Türkçe.

ÖZET

Geçmişe uzanan tarihine rağmen yabancılara Türkçe öğretimi ya da yabancı dil olarak Türkçe öğretimi son yirmi beş yılda özellikle de son on yılda özel bir ilgi alanı haline gelmiştir. Başlangıçta her dilin öğretiminde olduğu gibi klasik denilebilecek yöntemler, özellikle de dilbilgisi tercüme yöntemi kullanılırken sonraları yeni arayışlara, daha yeni yöntemlere yönelinmiştir. Dil öğrenimi ve öğretimi denilince genel anlamda Avrupa dillerinin öğrenimi ve öğretimi esas alındığından ve yöntem, teknik, program diğer unsurlar bir Avrupa dilini bir başka Avrupalının öğreneceği teziyle şekillendirildiği için bu yöntemlerin olduğu gibi Türkçeye uyarlanması ve kullanılması mümkün görünmemektedir. Bu ve benzeri durumlara bağlı olarak genelde tercih edilen karma yöntemler kadar bir ya da iki yöntemin uyarlanması gibi yollara başvurulduğu görülmektedir. Yöntemler hakkında yapılan çalışmaların da hemen hemen hepsinin teorik kalmasına bağlı olarak yabancılara Türkçe öğretimi sahasında pek çok problemin yanı sıra bir de yöntem sorunu ortaya çıkmaktadır. Yöntem konusunu ikinci dereceye iten önemli etkenlerden biri de Avrupa Ortak Dil Ölçütü Çerçevesinin, dilin nasıl öğretileceğini değil neyin öğretileceğini benimseyen konu bazlı yaklaşımı da etkili olmuştur. İkinci önemli etken kullanılan kitap ve malzemeye bağlı bir öğretim yolunun şekilleniyor olmasıdır. Üçüncü önemli etken ise gerçekten etkin bir yöntem bulunmamasına da bağlı olarak bireysel yolların sıklıkla tercih ediliyor olmasıdır.

ABSTRACT

Despite the history dating back the old times, teaching Turkish to foreigners or teaching Turkish as a foreign language has been a field of interest for 25 years, particularly for 10 years. Initially, classical methods which were used in other languages teaching, especially Grammar-translation method was used; then search for new methods came to the agenda. As the first languages are European languages when it comes to language teaching, the methods, techniques and programmes are fixed for European language teaching to a European, it is not possible to teach Turkish using the same methods. Within this frame, it is seen that applying one or two methods is preferred while eclected methods are also used. There occurs many problem of method, beside other problems in the area of teaching Turkish stemming from sticking to theoretical limitations of researchs. One of the most important factors that makes method second problem is caused by Common European Language Framework of Reference's approach toward adopting what to teach, rather than how to teach. Second important factor is that a teaching method based on book and material is taking shape. Third important factor is that individual methods are highly preferred because there is no really valid method.

CANDAN ERÇETİN'İN MİLYONLARCA KUŞTUK ŞİİRİNİN MUHTEVASI VE KAYNAKLARI

Gencay ZAVOTÇU

Univerzitet U Tuzla /Bosna Hersek

Anahtar Kelimeler: Kuşlar, uçmak, yolculuk, yedi vâdi, Kâf Dağı.

ÖZET

Sanatçı,söz yazarı ve eğitimci Candan Erçetin tarafından yazılıp seslendirilen Milyonlarca Kuştuk şiiri edebî, tasavvufî, ahlâkî, felsefî, hikemî v.d. alanlarda geniş yelpazeli kültürel birikim yansıtan bir şiirdir. Bu şiir, zengin ve çok yönlü bir kültürel birikimden beslenmenin yanında geçmiş ile bugün arasında kültür aktarıcısı bir metin işlevine de sahiptir. Şiirin, görsel ve işitsel iletişim